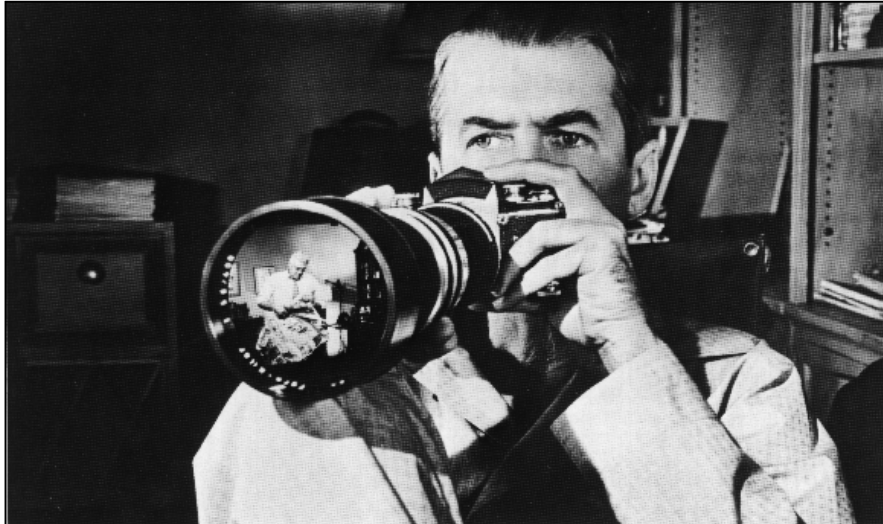

***THE REAR WINDOW* (1954), D'ALFRED HITCHCOCK**

Por CLARA MADUEÑO

Para mi el cine no es un trozo de vida, sino un trozo de tarta.

ALFRED HITCHCOCK

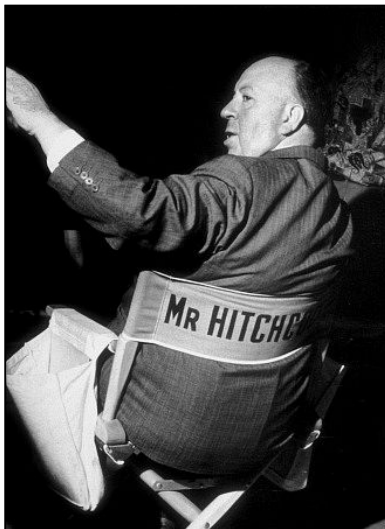
1. INTRODUCCIÓ

Mai havia notat una sensació igual. Era tanta la màgia que havia sentit en dues hores...sobretot al final. Amb aquells instants de silenci i foscor...Una emoció sobrecol·lidora. *La gran il·lusió*. Al sortir del cinema vaig sentir la necessitat de saber-ne molt d'aquell setè art que se'm havia aparegut, de marea gairebé inesperada, davant dels ulls. Mai m'havia plantejat que una pel·lícula, dues hores de llums i foscors, poguessin submergir a una persona en un altre món. Completament diferent al que palpem cada dia. Em va fascinar aquesta manera de viatjar sense equipatge ni bitllets.

Potser va ser aquell desig de viatjar, d'informar-me, de conèixer, de saber... el que em va portar a escollir un tema cinematogràfic per aquesta recerca, de la mà del Prof. Frederic Chordá.

Buscar un aspecte sobre el qual desenvolupar el treball ja va ser més complicat. El cinema que més em cridava l'atenció era el dels anys 40es i 50es, el naixement de Hollywood, el temps de les grans estrelles. Suposo que per això em vaig començar a informar sobre aquest període.

Arribar a Hitchcock va ser inevitable. Vaig aconseguir moltes de les seves pel·lícules i en vaig veure una desena. *The Rear Windows* em va sobtar. Potser perquè era diferent a les que havia vist fins llavors. La fixació d'un escenari, la doble lectura del film, el guió... Vaig trobar interessant poder endinsar-me en una pel·lícula i poder-la anar desxifrant i trobant-li aquells petits detalls anteriorment premeditats pel *gran mestre de l'intriga*.

2. THE REAR WINDOW

La ventana indiscreta (1954) és primerament una pel·lícula còmica de misteri (amb una ironia purament anglesa) sobre un fotògraf convençut que s'ha comès un assassinat a l'apartament del davant del seu. Després es transforma en un estudi del voyeurisme i de l'acte de presenciar una pel·lícula.

Jeff, home d'uns trenta-cinc anys és fotògraf de professió. Treballa per un diari americà com a reporter. Arran d'un accident professional durant uns cursa de cotxes, Jeff roman a casa convalescent durant unes setmanes. En aquest període de temps, no té cap altre distracció que mirar per la finestra i "espia" als seus veïns. El que comença sent una distracció acaba sent el mitjà per desemmascarar un assassinat, i de passada arreglar alguns assumptes de la seva vida sentimental.

L'argument es desencadena a partir d'un crit en plena nit plujosa. Jeff obre les persianes amb intenció d'esbrinar de quina finestra prové. Observa que el veí del davant, senyor Thorwald, no para de fer viatges amb una maleta amunt i avall, la qual cosa el fa principal sospitós en l'assumpte del crit. Aviat Jeff nota l'absència de la senyora Thorwald.

Sense deixar de mirar per la finestra, Jeff explica el que ha vist i sentit a Stella, assistenta de la seguretat social de Jeff, i a Lisa, la seva promesa, una noia sofisticada i moderna que està molt enamorada de Jeff, però a qui Jeff acusa de no saber dur una vida allunyada de la moda i dels privilegis que es pot permetre, els quals considera banals. A primera instància, cap de les dues li aconsella que segueixi amb les seves sospites. No respectar la intimitat dels veïns podria ser una falta greu, i a més si realment fos un assassinat, podria veure's involucrat. De totes maneres la curiositat de Jeff venç els consells que li donen.

Els esdeveniments es van succeint, i cada vegada és més evident que Thorwald és culpable de l'assassinat de la seva esposa.

Veient que el detectiu Tom no s'interessa massa pel cas, Lisa i Stella passen a l'acció (Jeff no pot caminar). Decideixen anar a investigar pel seu compte la desaparició de la senyora Thorwald. Una imprudència de Lisa (en un afany de demostrar el seu esperit aventurer davant de Jeff), la duu a entrar a l'apartament de Thorwald en busca de pistes per poder-lo acusar d'assassinat. Thorwald la troba en el seu apartament, però ràpidament apareix la policia, avisada per Jeff, i s'emporten a Lisa a la comissaria. No obstant el problema no s'acaba aquí, perquè Thorwald ha descobert que Jeff l'espia per la finestra, i que sap tot el que va passar.

L'assassí decideix anar a veure a Jeff al seu apartament, i deixar les coses clares.

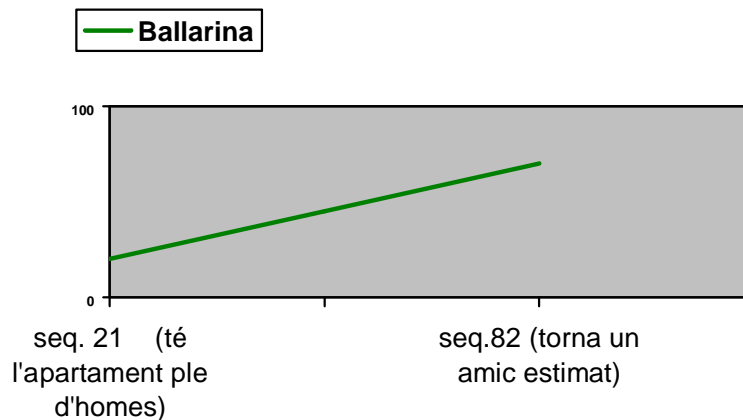
Jeff, que no es pot moure de la cadira de rodes, es veu assetjat per l'assassí. La impossibilitat de córrer o defensar-se l'obliga a defensar-se amb l'únic instrument que té a mà. El flash de la càmera de fotografiar. Tot i així, Thorwald aconsegueix envestir-lo, i després de l'encontre, el tira per la finestra.

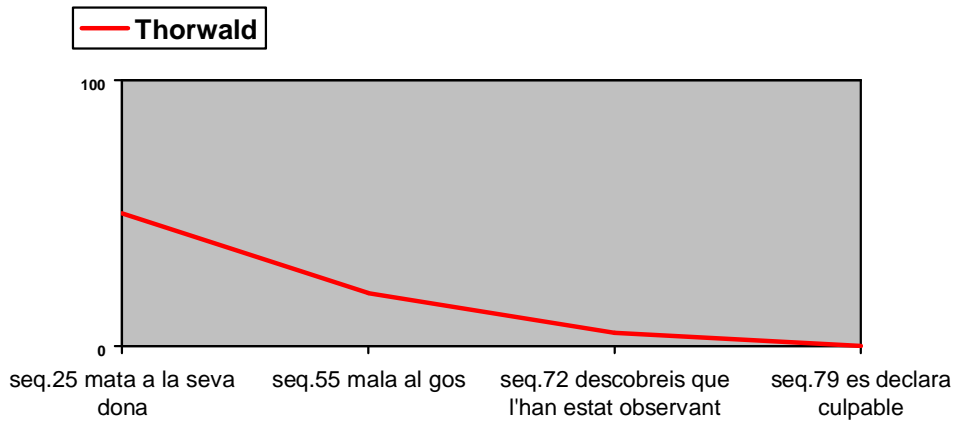
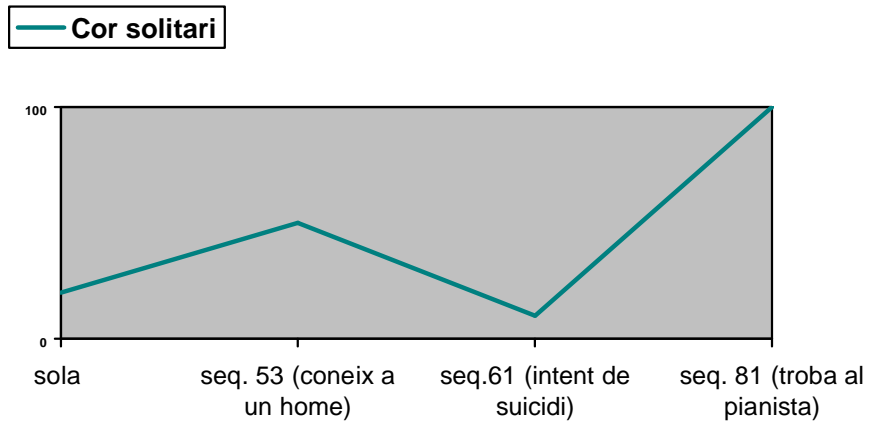
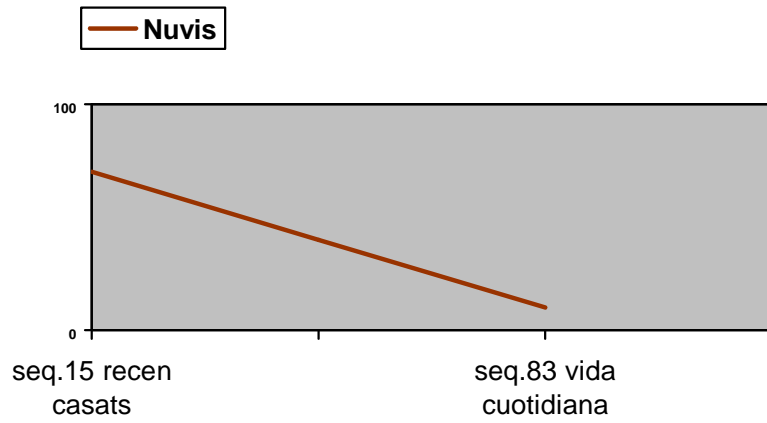
Finalment tot acaba com és degut. El sinistre porta a Jeff a fer unes setmanes més de repòs, Thorwald es declara culpable de l'assassinat a la policia, i Lisa, per fi, aconsegueix aprofundir en la relació amb Jeff, després d'haver demostrat la seva valentia i coratge.

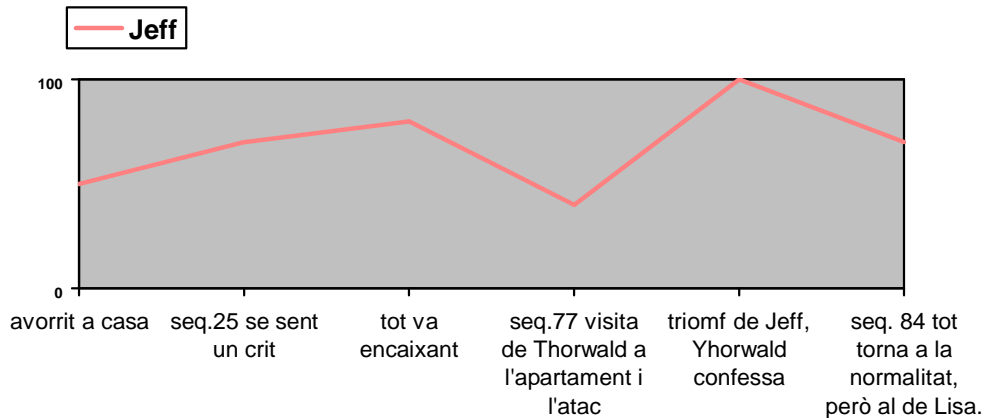
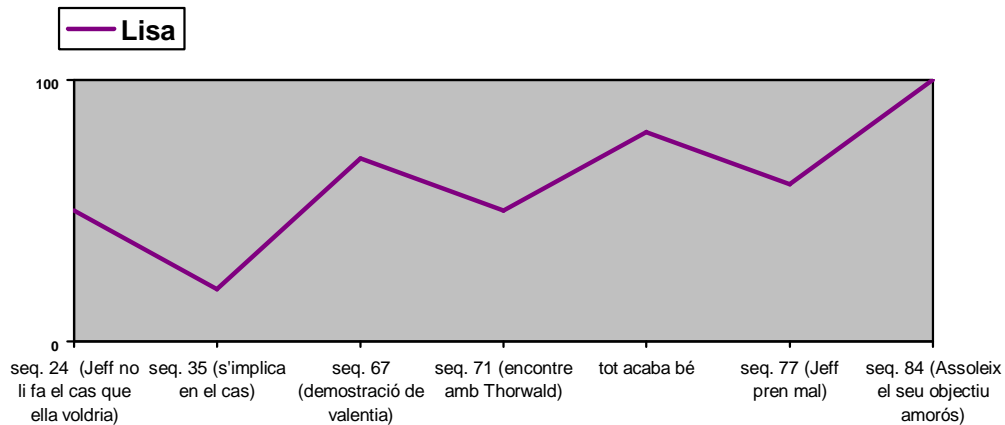
Aquest descobriment que Jeff fa per la finestra, també ens porta a conèixer altres històries tot i que menys tràgiques que la de la senyora Thorwald. La senyoreta Cor Solitari per exemple, que encarna el paper d'una dona trista i profundament sumida en la solitud. O un pianista, no menys sol que l'anterior, o una ballarina que per més que vol no pot estar sola...

Hitchcock ens presenta en aquesta pel·lícula un petit reflex de la societat americana dels anys 50, i a la vegada no deixa d'inquietar-nos amb un sinistre purament psicològic que remarca ben bé la importància de l'amor i l'odi entre les persones.

3. L'EVOLUCIÓ PSICOLÒGICA DELS PERSONATGES SEGONS EL NIVELL DE REALITZACIÓ PERSONAL O FELICITAT

SEQÜÈNCIES

1) Tres finestres. Les persianes de la quals es van obrint una per una i deixen veure el pati de veïns. Van passant els crèdits.

2) Queda descobert el pati interior amb totes les seves finestres.

3) La càmera surt per la finestra central.

4) de dreta a esquerra es fa un tràveling per

l'interior del pati de veïns.

5) La càmera torna a entrar per la finestra. Jeff amb els ulls tancats assegut a la cadira de rodes. Una gota de suor li corre front avall.

6) Termòmetre que marca 92° Fahrenheit.

7) es veuen tres finestres amb persones a dins i el tros de carrer que es veu des de la finestra.

8) Entrem a l'habitació (per la finestra). Jeff dorm a la cadira de rodes. La cama enguixada ("Aqui yacen los huesos de L.B. Jefferies"). Càmera trencada. Fotografies de l'accident del cotxe. Més càmeres i una foto de Lisa emmarcada. Piló de revistes on apareix ella a la portada i carrets de fotos velats.

9) Jeff s'afaita. Sona el telèfon. És l'editor

que truca per interessar-se per la cama de Jeff. Mentre parlen es veu l'exterior. L'editor li proposa feina a Jeff que no pot fer (tot i que voldria) perquè té la cama trencada.

10) Mentre parla veiem l'arribada a casa del veí del davant, i com la seva dona (del veí) l'escriu.

11) Li pica la cama i amb l'ajut d'un rascador es la rasca.

12) El senyor Thorwald (veí del davant) que arregla les flors. Veïna que surt a prendre el sol, conversa entre Thorwald i la veïna. La fa callar.

13) Entra l'assistenta a l'apartament de Jeff. Li diu que no fa més que mirar per la finestra (*"Nos hemos convertido en una raza de mirones. Desde dentro, miramos afuera y lo que deberíamos hacer es mirar desde fuera hacia adentro, para variar"*). Li posa el termòmetre. No deixa de parlar i fer coses alhora. Li prepara el llit i li fa un massatge.

14) Jeff diu que no es vol casar amb Lisa. (*"No es la chica ideal para mí, demasiado perfecta"*). Prefereix una dona més aventurera, no tant sofisticada. Estela fa una crítica a les relacions amoroses del moment, li aconsella que es casin. Torna a la cadira.

15) Tornem a sortir a fora. Els veïns en plena activitat. La parella dels nou casats arriben a casa seva.

16) De nit. Tràveling circular pel pati interior. Finestres il·luminades.

17) Entrem a l'habitació de l'apartament, per la finestra. Jeff dorm assegut a la cadira de rodes.

18) Lisa, s'acosta silenciosa a Jeff. Es miren i li fa un petó a càmera lenta. Obra

els llums (les tres làmpades) i li ensenya el vestit nou que s'ha comprat.

19) Un cambrer entra el sopar. Es prenen una copa de vi. Lisa li demana que deixi la feina per posar-se a treballar a la seva revista de moda. Així el té més a prop i corre menys riscos. Ell s'hi nega.

20) Per la finestra la senyoreta "Cor solitari" prepara una taula per dues persones. Fa veure que té un convidat, però s'adona que està sola i plora.

21) Apartament de la ballarina. Té l'apartament ple d'homes (*"camina entre lobos"*).

22) Per la finestra dels senyors Thorwald. L'home li porta el sopar a la dona malalta. Es discuteixen. Ell surt de l'habitació i parla per telèfon. Ella s'aixeca i ell penja ràpidament.

23) Lisa porta el sopar a Jeff. El músic de l'estudi del davant toca el piano.

24) Discussió entre Jeff i Lisa. Ell li diu que no es vol quedar, i ella li diu que no vol marxar ni que ell marxi.

25) Lisa marxa ofesa de l'apartament. Jeff es gira cap a la finestra. Tot fosc. Se sent un crit i un soroll. Es posa a ploure. El senyor Thorwald surt de casa amb una maleta. Veiem com el pianista arriba a casa begut. Torna a sortir l'home de la maleta.

que repeteix la operació tres vegades.

26) Jeff s'adorm. Al despertar-se veu que l'home de la maleta torna a entrar.

27) De dia. Jeff dorm. Veiem al senyor Thorwald sortint de casa seva amb una dona.

28) Veïns en plena activitat. Entrant per la finestra. Estela fa el massatge a Jeff. Parlen sobre els veïns.

29) Les persianes del senyor Thorwald estan obertes i mira si algú l'observa. Veu al gos que enumera les seves flors.

30) Estela marxa i li acosta el prismàtic a Jeff.

31) El senyor Thorwald neteja la maleta mentre vigila que ningú el miri. Jeff agafa l'objectiu gran de la càmera i veu com el seu veí embolica dos ganivets amb paper de diari.

32) És de nit. El pianista escombra el seu estudi. La mestressa del gos crida.

33) Entrem per la finestra. Lisa i Jeff a la cadira. Jeff li explica els esdeveniments. Ella s'enfada perquè Jeff està més pendent del que passa per la finestra que d'ella. Li fa preguntes. No entén el que pot haver passat al pis del davant i ella es posa nerviosa. Lisa diu que no és cosa seva el que passa.

34) Callen. El veí està tancant un cofre amb cordes. Lisa s'interessa pel tema. Li demana a Jeff que expliqui tot el que ha vist.

35) De nit i a les fosques. Sona el telèfon. Lisa li diu el nom i l'adreça del presumpte assassí.

36) De dia, Estela de fons. Jeff parla per telèfon, intenta parlar amb Tom, un detectiu que no se'l acaba de creure. Esmorza. Estela fa suposicions del que pot haver passat.

37) Dos transportistes s'enduen el cofre de casa el senyor Thorwald. Marxen i el senyor Thorwald truca per telèfon. Estela corra a anotar la companyia de transports.

38) El detectiu no es creu el cas. Marxa.

39) El veí surt de casa i fa fora al gos de les plantes.

40) El detectiu ha fet investigacions pels seu compte. Tot quadra lògicament. La senyora Thorwald i el mateix senyor van marxar a l'estació a les sis del matí. Tom no es creu la versió de Jeff. No vol seguir amb el cas, però no deixa de descobrir coses.

41) Tom marxa. Jeff es rasca el peu.

42) Vespre. La senyoreta "Cor solitari" s'arregla i surt de casa. Va al bar que hi ha al davant. arriba el senyor Thorwald.

- 43) Jeff agafa la càmera i veu com el veí entra a casa seva amb una caixa sota el braç que posa: "laundry" (bugaderia). Obra la caixa i treu roba rentada i planxada.
- 44) Jeff truca a Tom. No hi és.
- 45) El senyor Thorwald agafa el bossa de la dona i truca per telèfon. Obre el bossa, hi ha joies. Es veu l'estudi del pianista.
- 46) Lisa arriba a l'apartament. Jeff li explica tot el que ha passat al pis del davant en les últimes hores. El senyor Thorwald marxa de casa. Lisa encén les tres làmpades.
- 47) Lisa no entén com la senyora Thorwald pot haver deixat el seu bossa a casa si marxava de viatge. És del parer que ha estat un assassinat.
- 48) Lisa s'asseu damunt de Jeff i li diu que passarà la nit amb ell. Li ensenya una maleta on porta el pijama.
- 49) A l'estudi del pianista hi ha molta gent. Se sent la melodia.
- 50) Surt el recent casat (Harry) per la finestra.
- 51) Tom veu l'estudi del pianista ple de gent. No diu res. Lisa li ofereix una copa.
- 52) Sona el telèfon. Demanen per Tom. Li expliquen al detectiu l'assumepte de les joies. Aquest segueix pensant que no hi ha motius per sospitar. Troba una resposta per totes les preguntes. Deixa el cas i marxa.
- 53) La senyoreta "Cor solitari" entra a casa acompanyada, per fi, d'un home. prenen una copa i ell se li tira al damunt. Ella el fa fora.
- 54) Jeff es pregunta si és ètic el que fa. Lisa creu que estan perdent el temps. Lisa baixa les persianes mentre diu: "*se acabó el espectáculo*".
- 55) Lisa surt del lavabo amb el pijama posat. Se sent un crit. Obren la persiana i veuen al gos mort, estrangulat. La seva mestressa plora i crida.
- 56) Jeff torna a confiar en el cas al veure que el senyor Thorwald no s'ha immutat al sentir els crits de la dona.
- 57) De dia. Estela Lisa i Jeff a l'apartament. El senyor Thorwald neteja les parets del lavabo.
- 58) Jeff mira una diapositiva de les flors del pati d'unes setmanes abans i les compara amb les actuals. Descobreix que les actuals enlloc de créixer s'han encongit. Creu que por haver-hi quelcom enterrat.
- 59) Senyor Thorwald fa les maletes. Jeff escriu en un paper.
- 60) Lisa porta el sobre amb el paper de Jeff fins a casa el senyor Thorwald que l'obre i la cara que posa en llegint-lo el delata. Lisa surt de l'edifici i el senyor Thorwald torna a casa seva. Fa les maletes.
- 61) Estela agafa la càmera. La senyora "Cor solitari" es prepara moltes pastilles per suïcidarse.
- 62) Lisa entra a l'apartament. El senyor Thorwald agafa les joies i les posa a la maleta. Lisa i Estela volen anar a desenterrar les flors.
- 63) Jeff mira a la guia telefònica i truca a Thorwald per fer-lo sortir de casa. Queden al bar del carrer. el senyor Thorwald surt de casa. Lisa i Estela surten ràpid per desenterrar les flors.
- 64) Jeff es queda sol a l'apartament amb la càmera vigila a Thorwald i a les dues dones.
- 65) Estela i Lisa arriben fins les flors.
- 66) Jeff truca per telèfon a Tom.
- 67) No troben res sota terra. Lisa decideix entrar al pis de Thorwald. Puja per l'escala d'incendis.
- 68) Estela torna a l'apartament.
- 69) Lisa no troba les joies dins del bossa de pell.
- 70) La senyoreta "Cor solitari" va a suïcidarse. Sent la música de l'estudi del pianista i s'atura.
- 71) Thorwald sorprèn a Lisa a casa seva. La tracta amb violència. Jeff i Estela ho veuen tot des de la finestra del davant. I decideixen trucar a la policia.
- 72) Arriba la policia. Mentre Lisa i Thorwald parlen amb la policia, Lisa li ensenya l'aliança de la senyora Thorwald. a Jeff. El senyor Thorwald veu el moviment que fa Lisa i intueix que algú està observant a Lisa. Descobreix a Jeff i Estela que els vigilen per la finestra. Aquests apaguen ràpidament els llums.
- 73) Jeff i Estela busquen diners per pagar la fiança de Lisa a la policia. Estela ha de marxar amb la policia.
- 74) Jeff es queda sol a l'apartament. Truquen per telèfon, és el detectiu. Jeff explica el que ha passat i acaba convençent a Tom que surt cap a la presó perquè Lisa pugui sortir-ne.
- 75) Torna a sonar el telèfon. Jeff creu que és Tom en un primer moment, però pengem. El pis de Thorwald esta buit.
- 76) Primer pla de Jeff espantat. sent un soroll. Mira a la porta i gira la cadira. Sent uns passos que s'acosten. Intenta aixecar-se de la cadira, però no pot. I decideix quedar-se com està. Agafa un flash de la càmera i tres bombetes de recanvi.

77) S'obre la porta i apareix el senyor Thorwald. Tot a les fosques tret dels seus ulls. Es miren en silenci. Thorwald intenta acostar-se a Jeff i aquest l'atura amb flashos de la càmera. L'assassí intenta estrangular a Jeff. El tira per la finestra. Tots els veïnes surten a veure que està passant. Jeff cau al terra.

78) Corren a ajudar-lo Lisa i estela. També hi és la policia i el detectiu.

79) Thorwald confessa a la policia.

80) veiem el termòmetre a 71° Fahrenheit.

81) "Cor solitari" a l'estudi del pianista. Sembla que ja no està sola. La seva música l'ha salvat.

82) La ballarina rep efusivament a un amic que torna de l'exèrcit.

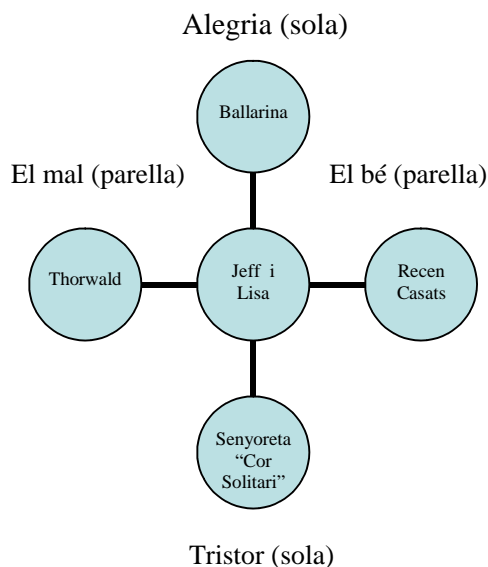
83) Matrimoni jove discutint. Ella no entén com vol que es casin si cada setmana està canviant de feina.

84) Jeff dorm i Lisa, amb sabates de sola plana llegeix un llibre d'aventures a l'Himalaya ("The high Himalayas" de Beyond) però al veure que Jeff està dormint deixa el llibre i agafa una revista de moda ("Bazaar").

Fi.

4. ESTRUCTURA DEL FILM

ESQUEMA SINÒPTIC

El tema principal de la pel·lícula ve resumit per aquest esquema.

Hitchcock el que pretén és fer un estudi bastant complet de la necessitat dels éssers humans a compartir la seva vida amb algú altre, i els riscos que això comporta. Dóna una visió del que significa l'amor, amb els seus pros i els seus contres.

Situant a Jeff, al centre de totes les reflexions, el converteix en el subjecte que absorbirà la lliçó, que cada finestra li ofereixi. El protagonista té davant dels ulls diferents formes d'amor (o de desamor) que el faran reflexionar i que sens dubte, tindran un paper decisiu en la seva relació amb Lisa.

Per una banda veu a la ballarina, que és un clar exemple d'una dona soltera però mai sola. Pel seu aspecte físic, la seva joventut, la seva professió... encarna el paper ideal de dona seductora.

La jove simbolitza l'alegria i la disbauxa que Jeff anhela a vegades, tot i que Lisa afirma que la vida d'aquesta noia no té res a envejar.

Per altra banda Jeff es fixa en els nous veïns que han arribat al pati interior. Són una parella de nuvis recent casats, reflecteixen la felicitat de les parelles incipients. Simbolitzen el

bé en tant que assoleixen la felicitat d'una forma justa i sobretot ètica. Jeff enveja en principi aquesta harmonia amorosa que gaudeixen els veïns. Es planteja si casar-se seria una bona opció.

El dilema del compromís persegueix al protagonista durant tota la pel·lícula, Jeff no té massa clar si ha de renunciar a la seva llibertat per conuiu amb Lisa. Els recent casats li donaran una visió utòpica del matrimoni que més endavant es desmentirà.

També hem de tenir en compte el paper que juga la senyoreta Cor Solitari. Jeff veu d'una manera claríssima que sol no es pot quedar, i en part es compadeix de la pobra dona que s'esmera per trobar companya i mai assoleix els seus propòsits. La senyoreta Cor Solitari i la seva trajectòria psicològica ajuden a Jeff a valorar l'amor que l'uneix amb Lisa. Aquesta veïna és ni més ni menys que el reflex del que Jeff no vol esdevenir, per tant un referent per saber que estar sol té riscos.

I finalment, la relació dels senyors Thorwald. Potser és la que més se surt dels cànons establerts per la societat i la més impactant, però és la que Jeff viu amb més intensitat. L'experiència del senyor Thorwald (i sobretot, la de la seva dona, ja que s'estableix una mena de paral·lelisme entre Jeff i la senyora Thorwald (seq.22-24) per la seva situació física) mostra a Jeff com pot acabar una relació de matrimoni que segurament va començar tan idílicament com la dels nous veïns.

Un punt mig entre totes les relacions és l'ideal que Jeff persegueix: Sap que vol ser feliç (com els recent casats) i no vol que la seva relació acabi sent un drama (Thorwald). Sap també que no pot estar sol (senyoreta "cor solitari") ni amb moltes dones (Ballarina).

4.1. L'AMOR

Jeff i Lisa

Joves, promesos (no casats encara). Lisa esta completament enamorada de Jeff i ell no esta tan convençut dels seus sentiments.

Jeff pensa sobretot en ella, i és Lisa que s'ha d'adaptar a ell. Ell diu que està disposat a estimar-la, però que no renunciarà a res per ella. Li argumenta que ella és massa sofisticada per l'estil de vida que ell aspira a portar. (En aquest cas és Lisa qui s'ha d'adaptar a Jeff, en el cas dels Thorwald, és ell qui ho fa amb ella).

Lisa mostra els seus sentiments amb claredat, però Jeff no sembla interessar-se gaire pel que ella diu. Tenen una relació molt formal i

bastant conservadora (el fet que Lisa decideixi passar la nit a l'apartament de Jeff no està ben vist. Fins i tot Jeff es sorprèn de la iniciativa de Lisa. I el seu sentiment és un reflex de la societat americana dels anys 50). Hi ha un fet que fa adonar a Jeff que Lisa realment és la dona que estima. Jeff se sorprèn de l'esperit d'aventura que arriba a tenir Lisa, quan, acompanyada d'Stella, va a desenterrar les flors, quan puja a l'apartament de Thorwald (per l'escala d'incendis, que té una funció contrària a la convencional. Serveix per baixar, fugir. En canvi ella la fa servir per pujar i entrar a l'apartament de l'assassí) Aquest afany desobedient que Jeff no trobava en Lisa sembla culminar en el diàleg visual entre els dos quan Lisa és davant de la finestra del senyor Thorwald, parlant amb la policia, i per darrere l'esquena li mostra l'aliança a Jeff, que la observa minuciosament des de la seva finestra. Degut al moviment que fa Lisa per assenyalar-li a Jeff l'anell, Thorwald descobreix que el vigilen des de la façana del davant. És significatiu que sigui l'anell d'aliança el que Lisa ensenya, ja que és el símbol del matrimoni que a ella li agradaria compartir amb Jeff.

Recent casats

Parella d'enamorats que s'acaben de casar i ocupen un pis, la finestra del qual dona al pati de veïns. Simbolitzen l'amor més juvenil i Jeff a vegades els espia amb malenconia o enveja.

Thorwald

És el fracàs complet d'una relació de parella. La senyora està malalta i el senyor s'ha de fer càrrec d'ella. Fart de les baralles i les manies de la seva dona, i possiblement amb el suport d'una nova estimada, decideix assassinar-la. La senyora Thorwald no apareix en pantalla(només des de la finestra de Jeff).

Senyoreta “Cor solitari”

Un altre fracàs de les relacions en parella. Frustració davant la impossibilitat de trobar parella. Ella desitjaria que un home la estimés, però no troba a ningú. Se sent molt sola. Inclús fa veure que té un convidat a sopar (seq. 20).

Mentre Thorwald fa el possible per fer desaparèixer la seva dona, la senyoreta “Cor solitari”, només pensa en fer entrar un home a casa seva.

Amb la història d'aquesta dona es veu clara la necessitat humana de compartir la vida.

Ballarina

Noia jove i guapa que balla. Apareix sempre envoltada d'homes que admiren la seva joventut i el seu cos, tot i que ell no està enamorada de cap d'ells. Jeff la veu per la finestra. Simbolitza la promiscuïtat i la infidelitat, però alhora és el desig sexual de qualsevol home. En un moment de la pel·lícula Jeff fa un paral·lelisme entre l'apartament de la ballarina i el de Lisa, acusant així a la seva promesa de ser massa aventurera, i mostrant-li una mica de recel pel fet que tingui relació amb altres homes, professional o amistosa.

4.2. SEQ.72 AMOR I MORT

“L'amor és més exigent que la mort”¹.

S'esdevé en aquesta seqüència un fet molt important.

Ens trobem a l'apartament de Thorwald. On Lisa s'hi col·la d'amagat per

¹ Càntic dels Càntics.

buscar la prova definitiva del crim. Impulsada per un sentiment bipolar: per una banda la **por** a ser descoberta per Thorwald, i per tant por a la possibilitat de ser estrangulada també (la mort); i per l'altra banda l'**amor** que sent cap a Jeff, que l'impulsa a vèncer qualsevol temor, i a demostrar la seva valentia.

Aquest doble sentiment de Lisa, ha estat recollit en la literatura la història i en l'art, en general, al llarg de tota la història de la humanitat. Ja Empèdocles afirmava que l'amor –eros- era el motor de la vida (juntament amb l'odi -neikon- que regulava la fogositat del primer). Si ens fixem en l'edat mitjana, ens trobem amb les justes, on batallaven virtuosos cavallers per complaure el cor de les seves donzelles, i on s'exposaven a la mort, i molts cops fins i tot morien amb la finalitat de jurar-se amor etern.

*"Posa'm com un segell sobre el teu cor,
com un segell sobre el teu braç,
perquè l'amor és fort com la mort,
la passió, inexorable com l'abisme"*²

Ct. 8:6

En aquests cas és la donzella, Lisa, qui lluita contra la mort per conquistar el cor de Jeff.

La policia ja ha arribat avisada per Jeff, i mentre expliquen quina és la situació, Lisa es posa la mà dreta darrera l'esquena. La finestra és completament oberta, i Jeff, amb l'ajut de l'objectiu de la càmera veu el que Lisa intenta ensenyar. Lisa porta l'aliança de la senyora Thorwald posada en un dit. Una imatge molt significativa. En podem fer dues lectures:

- 1) Que Lisa hagi trobat l'aliança és una prova gairebé indiscutible que la senyora Thorwald és morta. Doncs com molt bé remarca Lisa, una dona casada no va enlloc sense la seva aliança de per vida.
- 2) L'aliança també simbolitza una prova d'amor. Lisa demostra que és prou valenta per compartir la vida amb Jeff, ha arribat fins a casa l'assassí, sola i amb

² Càntic dels Càntics. Ct. 8:6

un vestit de seda. A més, existeix la possibilitat de casament entre Jeff i Lisa, i l'anell en fa referència.

* La prova de la **mort** (de la senyor Thorwald) i la prova d'**amor** (de Lisa) són el mateix. **Una aliança.**

És en aquesta seqüència on Jeff descobreix que realment Lisa arribarà a ser la seva dona.

També és important el fet que en aquest moment del film, l'espectador ja sap que el bé (Jeff, Lisa i Stella) ha triomfat per damunt del mal (Thorwald). Lisa ha aconseguit la prova que l'inculpa. No obstant, també és en aquest moment que Thorwald descobreix a Jeff amb una mirada amenaçant i terrorífica. Per tant, el dolent passa a ser molt dolent i el bo, amenaçat pel mal i indefens, passa a ser molt bo.

Neix aquí la dualitat entre el **bé i el mal** (amor i mort).

4.3. LA MORT

Senyora Thorwald (seq. 25)

Esposa del senyor Thorwald. Dona malalta que no es pot moure del llit. El senyor Thorwald, fart de ser escridassat per ella decideix matar-la.

No s'arriba a saber de quina manera mor, així com tampoc li veiem la cara d'aprop (només des de la finestra de Jeff).

És un assassinat completament psicològic respecte a l'espectador. En cap moment es veu una seqüència violenta o sanguinària. Es van descobrir els fets a mida que Jeff i els altres personatges van fent disquisicions.

On? a l'apartament dels senyors Thorwald.

Quan? De nit

Qui? Tot apunta cap al senyor Thorwald, i finalment es confirma la sospita.

Com? Només coneixem dues armes: dos ganivets grans per esquarterar-la. L'assassinat del gos estrangulat i l'intent d'estrangular també a Jeff, ens indiquen que probablement la senyora Thorwald també va ser escanyada.

Per què? El senyor Thorwald la odiava.

El gos (seq. 55)

L'aparició del gos estrangulat és un indicatiu que porta a Jeff una acusació més clara del senyor Thorwald no tan sols de la mort del gos, sinó també de la mort de la seva muller. Quan la mestressa del gos crida de l'ensurt, tots els veïns surten a la finestra a veure què ha passat. Tots menys Thorwald, que sembla no immutar-se. (seq. 12).

On? Al pati de veïns, davant de les flors que solia ensumar i que sembla que a Thorwald no feia massa gràcia aquest fet.

Quan? De nit.

Qui? El senyor Thorwald, ja que no li sorprèn el crit de la mestressa ni el cadàver del gos.

Com? Estrangulat.

Per què? Thorwald no vol que per culpa del gos el descobreixin. (alguna cosa s'amaga sota les flors).

Intent d'assassinat de Jeff (seq.77)

En el desenllaç de la pel·lícula, és sens dubte un moment inquietant. L'imminent arribada de l'assassí a l'apartament de Jeff, el temps que el director ens fa esperar sentint els passos de Thorwald cada cop més propers i la impossibilitat de moviment de Jeff és el moment de màxima tensió.

Jeff i Thorwald es troben en desigualtat de condicions (igual que ens els anteriors assassinats: la dona malalta, el gos i Jeff invàlid).

Thorwald llença al seu acusador per la finestra. És una forma molt significativa de matar a Jeff ja que ell ha pogut descobrir a Thorwald gràcies a la finestra. En part, la finestra la portat a la "mort". Finalment només pren mal a les dues cames.

On? A l'apartament de Jeff.

Quan? De nit.

Qui? Thorwald intenta matar a Jeff.

Com? L'intenta estrangular

Per què? Perquè no el denunciï a la policia.

Intent de suïcidi de la senyoreta “ Cor solitari” (seq.70)

La senyoreta “Cor solitari”, batejada així per Estela no en va, sembla no trobar a un home amb qui compartir la vida. Així doncs se sent molt sola, i vistos els intents frustrats per conèixer a un home, decideix acabar amb la seva vida. Comença a escriure una carta i es prepara un munt de pastilles. La música del pianista l'atura. Obra la finestra i es queda escoltant la melodia. Podríem dir que la música la salva d'ella mateixa. Finalment ens trobem amb un final feliç. La “Cor solitari” coneix al pianista, i pel que sembla s'entenen bé.

L' intent de suïcidi de la senyoreta “Cor solitari” és un altre tipus de mort, però segueix estan causada per un fracàs en les relacions sentimentals (com la mort de la senyora Thorwald).

On? A l'apartament de la senyoreta “Cor solitari”.

Quan? De nit.

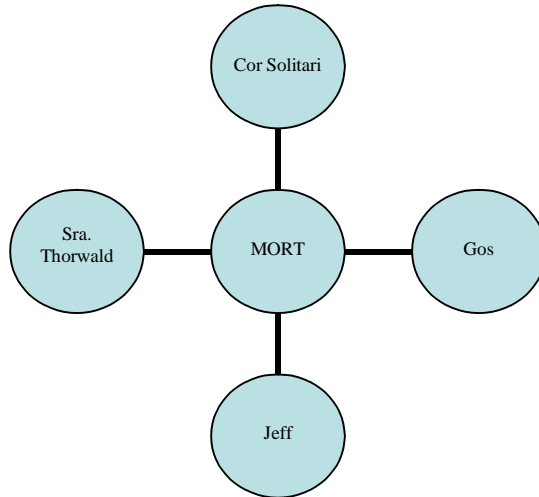
Qui? Ella mateixa. Suïcidi.

Com? Amb una sobredosi de pastilles.

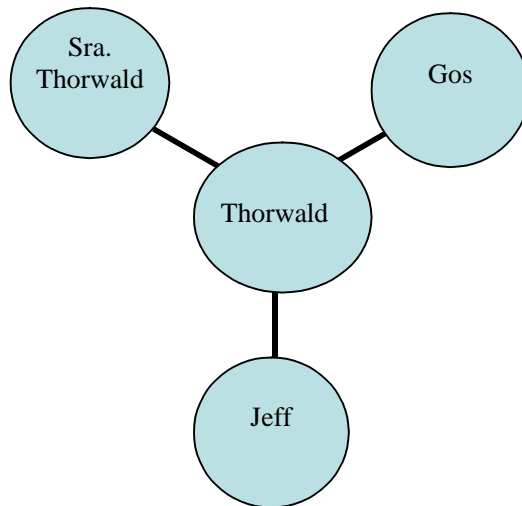
Per què? Perquè se sent sola i no troba a ningú que l'acompanyi.

MORT

THORWALD I LA MORT

Tant la solitud (Cor solitari) com la parella (Thorwald) porten a la mort.

4.4. PARAL·LELISMES I CONTRASTOS

a. LA LLUM I LA FOSCOR

És interessant veure en aquest film quin ús fa el director de la llum i la penombra.

Un cop més tenim davant dels ulls una metàfora del cinema que pren forma en els personatges d'aquesta pel·lícula. El símil entre Jeff i l'espectador, entre la finestra i la pantalla, els veïns com a protagonistes i

el pati interior com a escenari, no són més que les diverses expressions de la comparació que Hitchcock fa del cinema amb la realitat.

En el cinema la llum (i per defecte la foscor) tenen un paper essencial. De fet sense llum no hi hauria imatge. És per això que cal remarcar també la simbologia de la claror en el film.

La llum a la pel·lícula pren dues identitats:

1) La llum és un **perill** per a Jeff, ja que amb la claror, Thorwald pot veure'l des de la seva finestra. En els moments en que Jeff és susceptible de ser descobert, aquest es retira cap a la foscor. La foscor podríem dir que és seguretat i alhora intimitat.

2) La llum és també una **arma de defensa**. Quan Jeff és assaltat per Thorwald al seu apartament, Jeff utilitza la llum per a fer retrocedir a l'assassí. Els flashos no són més que descarregues de llum instantànies però de forta eficàcia.

- La manca de valor ètic que té el fet d'espiar als veïns també fa que Jeff mantingui el llum apagat quan es dedica a mirar per la finestra.

En el cinema la foscor és intimitat i la claror el que la gent veu.

Però hi ha un altres escenari per a l'espectador real. L'apartament de Jeff.

En aquesta pel·lícula allò íntim és allò no visible, ja sigui per l'absència de llum o per un mur físic (persianes o parets). Així doncs els veïns, el subjecte d'observació de Jeff, només tenen intimitat quan aquest no els pot veure.

Seqüències:

Seq. 18 L'aparició de Lisa en la pel·lícula es fa a les fosques. Ella entra misteriosament a l'apartament de Jeff i li fa un petó. L'absència de llum en aquesta seqüència té a veure primerament amb la intimitat que la foscor transfereix. És la primera visió de l'amor que se'ns dona als espectadors i té un caire gairebé d'ensomni ("Mirum somnium somniavi"³). És possible que per transmetre aquesta sensació s'hagi utilitzat la foscor com a mètode cinematogràfic. Després del petó Lisa encén les tres làmpades de l'apartament i hi ha un aterratge forçat cap a la realitat. Lisa li mostra el vestit nou a Jeff.

Seq. 33 En aquesta seqüència la llum delata a Thorwald que, com si d'un teatre d'ombres xineses es tractés, neteja les parets d'una cambra del seu pis. La persiana és baixada, però el reflex de l'ombra sobre aquesta dibuixa les accions de Thorwald que intenta esborrar qualsevol tipus de prova que l'inculpi. Jeff i Lisa ho veuen tot.

Seq.43 Jeff agafa la càmera per espisar al veí que acaba d'arribar a casa seva, i per acte reflex, quan Thorwald apareix en pantalla, ell es retira cap a l'ombra, la seva arma de defensa.

Seq. 46 De nou l'arribada de Lisa a l'apartament comporta la il·luminació de l'estança. El fet que obri els llums quan Thorwald abandona el seu pis, és significatiu perquè l'absència de Thorwald significa que no corren perill i per tant poden obrir els llums sense temor a ser vistos espiant.

Seq. 56 Just després que s'hagi fet públic l'assassinat del gos, Jeff mira cap a l'apartament de Thorwald. Se sorprèn del fet que ni s'hagi immutat davant el crit de la veïna terroritzada. L'assassí es troba a les fosques, amb la finestra oberta i fumant un

³ Expressió llatina que significa: He somniat un somni meravellós.

cigarret. Mantenir el llum apagat és una manera de refugiar-se en la seva intimitat i de defensar-se de la seva innocència fingida. Potser si Jeff no hagués vist el fum del tabac que contrastat amb el negre de fons es veia sortir per la finestra, no hagués tingut la prova que l'inculpava de l'assassinat del gos.

Seq.71 Thorwald ha enxampat a Lisa a casa seva, i després de veure que la noia no tenia cap motiu per ser allà dins, decideix envestir-la. Se li tira al damunt, però primer apaga el llum. És un fet curiós, ja que Thorwald encara no sospita que l'observen per la finestra, però la foscor li transfereix una tranquil·litat que la claror aboliria.

Seq. 72 Estela i Jeff són descoberts per la mirada freda i penetrant de Thorwald que conduit per un moviment sospitos de Lisa ha entès que el seu pla no era perfecte. Gairebé com a acte reflex, Estela i Jeff des de l'apartament estant, corren a apagar els llums, perquè la obscuritat impedeixi a l'assassí identificar-los. Aquí doncs la llum és una amenaça, i a l'hora de refugiar-se els personatges es deixen cobrir per la foscor, la mateixa foscor que tampoc va servir de res a Thorwald quan la veïna cridava desconsolada per la mort del seu gos.

Seq. 76 Jeff està en perill de mort. Davant de la immobilitat corporal, decideix prendre com a única arma un paquet de bombetes de flash. Aquí la llum li fa d'escut protector. La ceguesa instantània que produeixen fa retrocedir a l'assassí.

Seq. 77 Jeff espera l'arribada de l'assassí al pis que ve per venjar-se. Ho fa completament a les fosques. D'aquesta manera, l'assassí no el sabrà ubicar des d'un principi fins que s'acostumi a la foscor. Tot és a les fosques tret d'una cosa: els ulls de Thorwald que es troben amb els de Jeff i es mantenen fixos durant l'intercanvi d'una mirada carregada de por i odi.

b. L'EXTERIOR I L'INTERIOR

L'espai on transcorre el film és determinant per al seu argument.

El fet que totes les accions transcorrin en un mateix espai, és a dir al pati de veïns, ens acostava a l'art teatral, prenent un escenari fix on interaccionen uns personatges.

El pati de veïns és l'escenari en el qual Jeff passa tot el seu temps.

Aquest allunyament del món exterior (entrevist només per una esclatxa entre dos edificis) és un tancament que afavoreix la creació d'un microcosmos i d'un món interior que acabarà sent un reflex de la societat ple de matisos i amb molta ironia.

El contacte que té el protagonista amb l'exterior (sense considerar el pati de veïns com a exterior) ve determinat per dos factors:

1) L'esclatxa entre els edificis

A través de la qual podem visualitzar tan sols tres coses:

a) La porta d'un bar i una de les seves taules, on en una ocasió es veu la senyoreta Cor solitari –**seq.42**- que hi va a la recerca d'un home.

També Thorwald hi apareix convocat estratègicament per Jeff –**seq.63**-

- b) El trànsit de cotxes, poc abundant.
- c) Un fanal.

2) El telèfon

El telèfon és l'eina que acostava l'exterior a l'apartament de Jeff.

Seq.9 : L'editor de Jeff el truca per preguntar-li per la seva salut. Simbolitza la vida rutinària i la seva feina que s'ha vist interrompuda per aquesta lesió. Situant al minusvàlid en un temps buit de la seva vida.

Seq.44: Jeff truca a Tom, que no deixa de viure fora del pati de veïns, i que en comptades ocasions visita a Jeff sense l'aparent intenció d'ajudar-lo en l'assumpte que li pertorba el repòs receptat.

Seq.52: Truquen a Tom a casa de Jeff. És un contacte amb l'exterior indirecte ja que el que truca ho fa per aportar informació per a l'escabrós cas que Jeff ha configurat.

Seq.71: Primer contacte amb la policia.

Seq.74: Jeff sense moure's de casa per mitjà del telèfon aconseguix alliberar a Lisa de la presó per violació de domicili.

Seq.75: La inquietant trucada que Thorwald fa a Jeff abans d'anar-lo a visitar no té res a veure amb l'exterior. És més aviat una connexió extremadament interior. És la trucada que marca l'inici del clímax.

El film parteix de l'apartament de Jeff, amb les persianes que lentament ens deixen entreveure el que hi ha a fora, i a la **seq. 54** Lisa baixa les persianes de l'apartament de Jeff per recloure's en l'intimitat de l'habitatge. Jeff no pot veure als veïns, i els veïns tampoc poden veure'ls a ells. Amb les persianes baixades l'espectador també queda tancat dins l'apartament, i d'aquesta manera se centra la trama dins l'apartament. Diríem que l'aparent intimitat de Jeff i Lisa és el punt de mira de la pel·lícula i per tant el punt de vista que el director vol que el públic adopti.

c. LA MALETA

En la pel·lícula trobem dues seqüències en les que hi apareix una maleta, i les dues tenen connotacions molt diferents.

Seq. 25: Arran del crit que posa en alerta a Jeff, aquest veu per la finestra a Thorwald sortint del seu apartament amb una maleta. En aquesta maleta, com es sospita posteriorment, Thorwald hi transporta a la seva dona esquarterada. La maleta és la materialització del mal i el cinisme de Thorwald. D'alguna manera, la maleta és l'instrument que treu a la senyora Thorwald de casa seva i alhora de la vida del senyor Thorwald.

Seq. 48: Lisa anuncia a Jeff que passarà la nit amb ell a l'apartament, i li ensenya la maleta on du el pijama i les sabatilles. Aquesta maleta té una significació molt menys terrorífica que la de Thorwald, però no menys perillosa per Jeff que no està convençut que Lisa sigui la dona de la seva vida. Amb aquesta maleta, Lisa entra d'una manera metafísica (a més de física) a l'apartament i a la mateixa vida de Jeff.

A més aquesta maleta és una manera que fa servir Lisa per insinuar-se a Jeff, com més tard denota una mirada entre Jeff i Tom, el detectiu, que es mira la maleta de Lisa amb certa picardia.

Així doncs, una maleta serveix per desterrar a la senyora Thorwald de la vida del seu marit, i l'altra per introduir a Lisa a la De Jeff.

La diferència és que Lisa ho fa per propi peu i en plena consciència a dels seus actes, en canvi la senyora Thorwald ho fa assassinada i esquarтерada pel seu marit.

4.5. PROVES I FETS

El desenvolupament del cas de l'assassinat de la senyora Thorwald, descobert per Jeff des de la seva finestra, està inspirat i fonamentat en una simple suposició arran d'un crit.

Així doncs podríem veure el procés de maduració de la hipòtesis de Jeff fins al final de la pel·lícula quan realment surt a la llum la veritat. Un seguit de preguntes i interrogants van apareixent entre els personatges i poc a poc, s'aniran donant respostes d'una manera indirecta. Aquesta tècnica és molt utilitzada per Hitchcock, no especificant exactament el que l'assassí va fer amb la víctima, l'espectador és capaç d'imaginar unes coses molt més terrorífiques que possiblement les reals, i la sensació de por i terror és més gran encara.

La sospita neix en la seqüència 25 quan se sent el crit que despertarà la curiositat de Jeff i que iniciarà la marxa de l'argument del film.

Proves:

1) **seq.31:** La primera prova del crim que indica que el senyor Thorwald és culpable de la mort de la seva dona. Jeff el veu netejant uns ganivets que posteriorment embolica amb paper de diari.

2) **seq.34:** Thorwald lliga un bagul amb unes cordes, assegurant-se que queda completament tancat. Jeff sospita que el cadàver de la dona podria ser allà dins.

3) **seq.37:** Dos transportistes s'enduen el cofre. Estela es mostra completament interessada pel cas i ajuda a Jeff anotant la companyia de transports que Thorwald ha contractat per aquesta missió tan escabrosa (suposadament).

4) **seq.43:** Thorwald entra a casa seva amb un paquet a sota el braç que ha recollit anteriorment a la bugaderia. *La roba bruta de sang?* Això és el que Jeff creu i el Hitchcock ens vol fer intuir.

5) **seq.45:** El senyor Thorwald té a l'apartament el bossa verda on la seva

dona guardava les joies. Si la senyora Thorwald és de viatge (com en un principi es creu), com pot ser que es deixi les joies a casa? Aquesta apreciació de Lisa, inculpa en certa manera al senyor Thorwald, ja que: *si les joies són allà... on és la seva dona?*

6) **seq.56:** Davant el descobriment del cadàver del gos de la veïna, i el crit que això implica, Thorwald no s'immuta. Aquest fet torna a posar, després de molts dubtes de Jeff, a Thorwald com a principal culpable de la desaparició de la dona.

7) **seq.58:** Jeff compara una diapositiva de les flors del pati interior d'unes setmanes enrere, amb una fotografia de les flors més actual, i descobreix que enlloc de créixer aquestes han minvat. Les regles de la biologia són infranquejables, per tant, hi ha alguna cosa que no quadra. *És enterrada la dona de Thorwald sota les flors?*

8) **seq.60:** La cara del senyor Thowald en llegir la nota que Jeff li ha enviat mitjançant Lisa, és completament delatadora. Thorwald queda completament aterrit en saber que algú l'ha descobert i que està disposat a fer-li

xantatge (aparentment). *Si Thorwald no fos culpable hauria posat aquella cara?*

9) **seq.72:** Lisa declara que la senyora Thorwald no pot ser de viatge si la seva aliança és a l'apartament, dins la bossa verda que el senyor Thorwald té en possessió. Una dona mai no deixaria la seva aliança a casa si marxa de viatge, *perquè és a casa la de la senyora Thorwald?*

Cas resolt:

Amb l'acceptació de Thorwald a la cita que li proposa Jeff, està acceptant també la seva culpabilitat. Així doncs, sembla que el cas està resolt, el que passa és que Thorwald encara farà el possible perquè res surti a la llum i la veritat segueixi darrera una persiana, en plena foscor.

4.6. EL VOYEURISME

En aquesta pel·lícula és molt important la simbologia referida al paper de Jeff i a la seva afició.

No és casualitat que la distracció de Jeff sigui mirar per la finestra i escrutar la realitat que l'envolta, i així descobrir el món. Tampoc és casualitat que Jeff es dediqui a fer

fotografies, un ofici entès per molts com una usurpació de la intimitat humana. Tenint en compte que Hitchcock sempre s'havia considerat un tafaner incondicional, veiem que hi ha un missatge més enllà en aquest afany de pal·liar l'avorriment del protagonista.

En el fons, la pel·lícula és un tribut que el director fa al cine i als cinèfils.

Hitchcock remarca aquest sentiment de "voyeur" que tots portem dins, i que en el fons és la base del setè art, i de tots els altres també.

De fet la pel·lícula té un sol punt de vista en el que se sent còmodament instal·lat James Stewart, i amb ell la resta d'espectadors, ja que el que veu Jeff és el mateix que veiem nosaltres. Així doncs satisfem la nostra tafaneria sobre la vida del veïnat al mateix temps que Jeff. La vida dels altres sempre és més interessant que revisar la pròpia.

En un principi no respectar els drets d'intimitat de les persones és un delict. I el càstig que rebrà Jeff per interessar-se, potser massa, per les vides dels seus veïns, el portà a ser llançat des del seu privilegiat observatori. Amb aquest final el director anglès ens dóna la seva opinió sobre el tema, sempre d'una manera escrupolosament moralista. També els cineastes es podrien incloure en aquest grup de "xafarders", igual que Jeff i els mateixos espectadors, ja que d'això tracta el seu ofici; *perquè que és el propi cinema sinó voyeurisme?*

Seqüències:

Seq.1 Les tres persianes es van obrint, deixant al descobert el que serà "l'escenari" principal de la pel·lícula, el pati de veïns. Les persianes són aquí el que en el teatre seria el teló, o en el cinema el descobriment de la pantalla.

Seq.13 Stella apareix per primer cop a la pel·lícula, i fa una valoració de l'estat de Jeff i un ràpid anàlisi del nou vici del lesionat. S'afanya a dir que no és ètic espionar el que passa més enllà del propi apartament. De seguida afirma que "*El estado de Nueva York condena a seis meses de trabajos forzados a los mirones y en la cárcel no hay ventanas! Nos hemos convertido en una raza de mirones. Desde dentro miramos fuera y lo que deberíamos hacer es mirar desde fuera hacia adentro, para variar*". Jeff no li fa massa cas tot i l'avertència de Stella: "*Huelo problemas en este apartamento: primero se*

rompe la pierna, y segundo sólo mira por la ventana viendo cosas que no debería...problemas!".

Seq.17-26 En aquesta seqüència Jeff dorm. L'espectador doncs té uns moments d'exclusivitat. L'espectador espia fins i tot a l'espia...

Seq.27 En aquesta seqüència l'espectador veu una imatge que Jeff no arribarà a veure ja que segueix dormint. Que és el senyor Thorwald sortint del seu apartament de bon matí acompanyat d'una dona que duu barret i vestit negre: només ho veiem nosaltres. Potser el director va decidir-ho així per donar un caire més intrigant a la pel·lícula ja que aquesta dona que acompanya a l'assassí pot crear confusions, i enterboleix la veritat.

Seq. 30 Apareixen en aquesta seqüència els binocles. Instrument indispensable per a un bon voyeur.

Seq.32 Lisa fa una valoració moral negativa del fet que Jeff miri als veïns per la finestra.

Seq. 43 Aquí apareix un altre instrument voyeur, la càmera i el seu zoom. També en aquesta seqüència es demostra que Jeff és conscient que el que fa no és correcte. Quan Thorwald apareix en el seu camp de visió (la seva "pantalla") Jeff es refugia a l'ombra perquè no descobreixi que l'espia.

Seq.54 Jeff reflexiona sobre la moralitat dels seus actes. Reconeix que no és correcte el que fa. Lisa li assegura que estan perdent el temps. En aquesta seqüència les persianes fan novament de teló de teatre. Mentre Lisa les baixa diu vehementment: "*Se acabó el espectáculo*". El director ens envia el seu missatge molts especial.

Seq. 77 Tots els pecadors tenen el seu càstig i a Jeff li arriba en aquest moment del film. Thorwald el llença per la finestra des d'on l'ha descobert i l'ha seguit durant aquests dies que ha tardat en esbrinar la veritat sobre el cas de la dona malalta desapareguda.

*És interessant el fet que la càmera entri per la finestra quan grava cap a dins de l'apartament. És una manera de fer entendre a l'espectador que, igual que Jeff, també som espies, i no només dels veïns sinó que també violem la intimitat de Jeff

4.7. EL TEMPS

L'acció de la pel·lícula transcorre en un període de temps curt (3 o 4 dies) durant l'estiu, la darrera setmana de convalescència de Jeff. El

termòmetre que apareix durant els primers minuts de gravació ens indica que l'ambient és molt càlid (90° fahrenheit / 32°C). Aquest fet és determinant per al desenvolupament del film, ja que si no fes calor no hi hauria necessitat d'obrir les finestres. Amb la calor encara es fa més feixuga la situació de Jeff, que assegut a la cadira i enguixat fins a la maluc no es pot bellugar de casa seva. La xafogor i l'avorriment són els dos instruments indispensables que serviran a Jeff per descobrir un assassí i fer justícia.

A més del temps climàtic, el temps vital en el que es troba el protagonista, és un temps buit, fora de la rutina normal. Aquesta situació extraordinària és una constant en les pel·lícules del director, on un dels personatges principals sempre viu en un temps buit, en una realitat extraordinària . No treballa ni surt de casa, té temps per tot, i precisament aquest fet és el que l'aboca a mirar per la finestra com a única distracció.

Així doncs podríem dir que: Jeff està condicionat per dos temps, el meteorològic, la calor insuportable, i el vital, que el fa estar a casa. I que l'observació i vigilància dels veïns des de la finestra és conseqüència d'aquests dos temps.

A final de la pel·lícula torna a aparèixer el termòmetre, uns graus per sota respecte al del començament. El temps atmosfèric doncs ha experimentat un canvi. Per contra, el temps interior , aquest espai buit es perllonga ja que ara no és només una cama la que té trencada sinó les dues.

4.8. EL FINAL

Un darrer aspecte a tractar de la pel·lícula és el final i la relació que aquest té amb el principi. Si comparem les primeres seqüències amb les últimes, podem afirmar que el director tanca el film donant-li una forma cíclica. Les imatges són les mateixes, però amb petites diferències que indiquen que les coses han canviat en certa manera; sobretot en el que es refereix a la relació entre Jeff i Lisa. Aquest cicle també accentua el fet que l'argument transcorre en un temps buit per a Jeff. Comença i acaba per tornar a la normalitat. Tot i així, ni la senyora Thorwald ni el gos de la veïna tornen en sí.

Si fem una comparació podríem relacionar certes seqüències del començament amb algunes de la cloenda.

Seq. 6 / 81: A la primera es veu el termòmetre en graus Fahrenheit que marca 90°. Això ens situa en una època de l'any i dona una explicació al fet que les finestres estiguin obertes i la gent faci vida al carrer i al pati de veïns. Al final (seq.81) tornem a trobar al termòmetre. Aquest cop ha baixat 10°. La calor ja no és tan intensa, i tot torna a la normalitat.

Seq. 5 / 84: El primer personatge que apareix a la pantalla és Jeff, que està sol al seu apartament, assegut a la cadira i dormint. Té una cama enguixada. Al final es repeteix la imatge però amb dos canvis molt significatius que resumeixen l'argument del film. En primer lloc Jeff ja no només té una cama enguixada sinó que ara són les dues. L'aventura s'ha acabat d'aquesta manera. Les dues cames enguixades són el preu que Jeff ha hagut de pagar per espionar als seus veïns. En segon lloc Jeff ja no està sol al seu apartament. Ara és amb

Lisa. És l'altre canvi que també marca una evolució. Sembla que Lisa i Jeff a partir d'ara compartiran més que un simple apartament.

Seq. 20 / 81: A la seqüència 20 se'ns presenta a la senyoreta Cor Solitari en un dels seus actes de soledat extrema. Para taula per a un convidat imaginari. En canvi en la seqüència 81 la trista veïna ja no es troba sola. És amb el pianista, un altre veí que viu sol. La senyoreta solitària s'acomiada dels espectadors amb un futur una mica més optimista que el passat que se'n ha mostrat fins al moment que es deixa portar per la música del seu veí i no per la tristesa de la soledat.

Seq.21 / 82: En la primera seqüència descobrim a la senyoreta Torso, la ballarina

jove, esplendorosa i aventurera. Té l'apartament ple d'homes com si es tractés d'una festa. Ella somriu a uns i a altres però no acaba de ser feliç com es demostrarà més endavant, sobretot a la última seqüència on apareix, la 82, quan la noia rep efusivament a un home que trona de l'exèrcit.

Seq. 15 / 83: A la 15 coneixem la parella nova de veïns. S'acaben de casar i estrenen l'apartament d'una manera molt romàntica. Es passen tres dies tancats a l'apartament, amb la cortina correguda, aprofitant aquests primers temps de matrimoni .

En canvi a la 83, apareix una altra parella. Encara no estan casats, però només fan que discutir.

Seq.84: El veritable final i desenllaç del film arriba amb aquesta seqüència. És aquí on realment Hitchcock ens cliva l'ullet en forma de Lisa. Apareix Jeff adormit a la cadira de rodes. I ella estirada al llit, amb una camisa vermella, pantalons, i sabates sense taló.

Llegeix un llibre: "The high Himalayas". Té tot l'aspecte de la dona que Jeff buscava. Deixant de banda els vestits i les sabates sofisticades, i els pentinats de perruqueria. Davant de l'aparent triomf de Jeff, que sembla haver sortit guanyant respecte a la relació

amb Lisa, no podem passar per alt l'últim detall de tot el film. Lisa veu que Jeff dorm, i d'una forma subtil, deixa el llibre d'aventures alpinistes que sembla llegir i agafa la seva revista de moda "Bazaar" amb mig somriure a la cara. En el fons és ella qui ha assolit el seu objectiu, que Jeff s'enamori d'ella. A més el fet que Jeff tingui les dues cames enguixades també podria ser un símbol. Al començament del film només en tenia una enguixada, en canvi ara que sembla que per fi compartirà la seva vida amb una dona, té les dues cames trencades.

5. CONCLUSIONS

Acabat l'anàlisi de *The Rear Window* d'Alfred Hitchcock i assumint el grau de subjectivitat que comporta la interpretació de qualsevol obra d'art, he arribat a les següents conclusions.

El film té tres nuclis temàtics paral·lels.

En primer lloc, i el més extern o superficial és l'**assassinat** de la senyora Thorwald. De fet, es podria considerar que aquest tema és l'excusa per tractar els dos altres. És l'aspecte argumentatiu que encaixa amb el típic gènere de Hitchcock. Fa servir la tècnica d'engendrar en el públic aquesta por tan peculiar de les seves pel·lícules i que és l'essència del seu cinema. Ell només insinua. L'espectador és el que realment imagina tot allò aterridor que està passant a l'apartament del davant, i que en cap moment es veu en pantalla.

La prova que Hitchcock fa servir com a definitiva per inculpar a Thorwald ens porta al segon eix temàtic. L'aliança simbolitza la mort i l'amor. Amb ell Lisa demostra que la senyora Thorwald és morta, però també s'està fent referència al tema del matrimoni que possiblement unirà a Lisa i a Jeff. **L'amor** doncs té un paper molt important en el film. Hitchcock partint de la finestra de Jeff, escull uns estereotips de comportaments amorosos o en relació amb l'amor, que li serviran d'exemple o de lliçó per definir el seu futur. El director utilitza contrastos evidents. Els contrastos són una tècnica molt utilitzada en el cinema. A *The Rear Window* trobem una clara axiologia en el tema de l'amor. La ballarina i Cor Solitari són dos extrems en solitud i els senyors Thorwald i els nuvis reflecteixen aquest maniqueisme entre el bé i el mal. Sens dubte Jeff, que observa el seu entorn, n'extreu conclusions que li seran útils alhora de replantejar-se la seva relació amb Lisa.

I el tercer tema és el **cinema** en si. El concepte de cinema que es va definint al llarg del film. S'estableixen símils entre Jeff i els espectadors, tant un com els altres observen un espectacle. El primer en primera instància i el públic d'una manera doble. Com si es tractés d'una pel·lícula dintre d'una altra. La cadira de rodes i la butaca del cinema, tant l'u com els altres es troben asseguts. La finestra i la pantalla, els veïns i els actors, les persianes i el teló... Quan Jeff parla de la moralitat dels seus actes, Hitchcock ens està parlant de la moralitat del cinema. S'extreu d'aquesta pel·lícula la visió que el cineasta té del seu art. Si tenim en compte que Jeff (James Stewart) és l'alterego de

Hitchcock, podem trobar semblances entre Jeff i un cineasta. Jeff és fotògraf, es dedica a violar la intimitat de les persones, treballa amb imatges, igual que el director de l'obra. El fet de mirar per la finestra, espiar, observar, xafardejar... és essencial en un director de cinema. El cinema no és altra cosa, doncs, que voyeurisme. Aquesta visió del cinema té una lliçó cap al final del film. Thorwald llança a Jeff per la finestra, d'alguna manera li retreu que l'hagi estat observant tot aquell temps i es venja d'ell alhora que intenta silenciar la veritat que Jeff està disposat a dilucidar. Podríem dir doncs, que un cop més la realitat (prenent com a realitat l'assassinat) supera a la ficció (el cinema), per paradoxal que sembli.

AGRAÏMENTS

Dono les gràcies a Josep Lambies que m'ha facilitat molta informació sobre Hitchcock i m'ha deixat part de les seves pel·lícules, entre elles *The Rear Window*.

I, de manera especial, també vull agrair tot l'esforç i el temps dedicat al meu tutor d'aquesta recerca, el Prof. Frederic Chordá, qui va facilitar-me la seva metodologia.